

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
58ste jaargang nr. 5 - september-oktober 2026
Verspreiding op ca. 2900 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@fvbrugge.be)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

https://fvbrugge.be/
FV Brugge, Moerkerkse Steenweg 190, 8310 St-Kruis-Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@fvbrugge.be)
Redactie: Jean Marie Bulthé, Johan Haerynck,
Reinhilde Aendekerk, Raf Barzeele
Secr.: Jean Marie Bulthé (secretariaat@fvbrugge.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

UW LIDMAATSCHAP BIJ FAMILIEKUNDE IN 2027	1
DEELNAME AAN SINT-KRUIS KERMIS MET OPEN DEUR	2
LEZING: WIE WAS MARCUS GHEERAERTS ?	2
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	3
DE '*BRUGSE STEM*': CONCURRENTIE VOOR '*BRUGSE STAM*' ??	4
GEEF JE FAMILIEGESCHIEDENIS WAT MEER VLEES EN BLOED	5
VRAAG EN ANTWOORD	7
OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM	8
SCHENKINGEN AAN ONZE BIBLIOTHEEK	8
"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (5): GROTE ROUWAFFICHES	9
VIVE LE VÉLO – KWARTIERSTAAT VOOR EDDY PLANCKAERT	9
HARINGEN IN DE SEINE ?	10

UW LIDMAATSCHAP BIJ FAMILIEKUNDE IN 2027

Het ledenaantal van FV regio Brugge groeit verder. Wij nodigen de vele geïnteresseerden die Brugse Stam gratis ontvangen uit, om ook het lidmaatschap te overwegen.

Als lid krijgt u toegang tot onze zoekrobot **'Octopus'**. Verder kunt u terecht in alle FV-afdelingen voor raad en om te zoeken in hun lokale bibliotheek. U ontvangt beide digitale tijdschriften Vlaamse Stam én Brugse Stam. U krijgt korting op onze publicaties, cursussen en voordrachten. **Wij zijn onbezoldigde vrijwilligers.** De lidgelden dienen voor onze algemene werking.

Uw bijdrage is €40 **[*]** op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen met vermelding **"Lidgeld 2027 afdeling Brugge + uw mailadres" [**]**.

[*] U kan ook opteren om Vlaamse Stam in luxe-afdruk te ontvangen met de post. Dan is uw bijdrage €50 i.p.v. €40.
[**] Uw mailadres is nodig om onze tijdschriften te kunnen toesturen. Vervang in de mededeling @ door een punt.

Brugse Stam met steun van:

DEELNAME AAN SINT-KRUIS KERMIS MET OPEN DEUR

Op zondag 20 september zal Familiekunde Brugge **op 2 locaties** aanwezig zijn op Sint-Kruis-Kermis.

In de eerste plaats stellen wij **ons documentatiecentrum vrij open** voor het brede publiek. Wij zijn gevestigd boven stadsbibliotheek De Zorge en zijn bereikbaar langs dezelfde ingang als bibliotheek, bevolking en wijkpolitie.

- In onze lokalen organiseren we van 10:00 tot 17:00 een **tweedehands boekenbeurs**. We hebben een keuze uit genealogische en heemkundige boeken en tijdschriften, blanco kwartierstaten, …
- Een ideale gelegenheid om eens **rond te kijken** in ons (vernieuwd) centrum en wie weet … krijgt u zin om met uw stamboom-gelinkte vragen langs te komen tijdens de openingstijden.
  Ook nog dit: onze eigen publicaties vind je op https://fvbrugge.be/index.php/publicaties.

De andere plaats waar u ons vindt, is de **infostand van de Heemkundige Kring Brugs Ommeland** waarmee wij samenwerken. Hun lokaal is het huis 'De Zorge' iets verderop in de Moerkerkse Steenweg 194. Daar hebben zij hun stand, waarook wij (o.m. Jo Patteeuw) vanaf 13:30 zullen zijn.

Een ideale gelegenheid om uw interesse in Familiekunde en in Heemkunde verder op te wekken.

LEZING: WIE WAS MARCUS GHEERAERTS ?

door Ludo VANDAMME

In samenwerking met de heemkundige kring Brugs Ommeland vzw.

Tijdstip: Maandag 26 oktober 2026 om **19:30**.
Waar: CM-lokaal, Moerkerkse Steenweg 118, Sint-Kruis.
Toegang: Toegangsprijs leden € 3 - niet-leden € 6.

Het stadsplan van Brugge uit 1562, gemaakt door Marcus Gheeraerts, is alom bekend. Over de kunstenaar die deze kaart gerealiseerd heeft, is veel minder bekend. In deze lezing gaan we op zoek naar de persoon van Marcus Gheeraerts.
Gheeraerts stond als renaissancekunstenaar en protestant middenin de vernieuwingen van zijn tijd, de zestiende eeuw. Hij groeide op in het Brugse schildersmilieu; zijn familiaal en professioneel netwerk wordt in kaart gebracht. In 1567 ruilde hij Brugge in voor Londen, waar zijn tweede leven begon. In de jaren 1580 was hij terug in de Nederlanden, in Brugge of Antwerpen. Zijn leven eindigde in Engeland. Waarom nam zijn gelijknamige zoon, een beroemd hofschilder in Engeland, toen volledig afstand van zijn vader?
Gheeraerts staat bekend als een enigmatisch figuur, een persoon vol raadsels. Dankzij nieuw onderzoek slagen we er steeds meer in te ontdekken wie hij echt was.

- *Als tekenaar en etser had Marcus Gheeraerts een scherp oog voor de natuur.*
- *Met zijn devies 'Victorie wint glorie' is Marcus Gheeraerts aanwezig in de 'alba amicorum'.*
- *In Engeland portretteert hij koningin Elisabeth I ten voeten uit (ca. 1592).*

De historicus Ludo Vandamme (°1958) heeft een uitgesproken belangstelling voor de geschiedenis van de zestiende eeuw, van Brugge en van boeken en bibliotheken. Over deze onderwerpen deed hij onderzoek en publiceerde hij. Professioneel beheerde hij tot 2021 de erfgoedcollecties van de Openbare Bibliotheek Brugge. Vandaag is hij onder meer secretaris van de Werkgroep Sint-Kruis van de heemkundige kring Maurits Van Coppenolle.

BASISCURSUS 'GENEALOGISCHE OPZOEKINGEN': DE CURSUS IS VOLZET

OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

Doopakte van 1689 uit Tielt

Aimé Smeyers

*Lezer en FV-lid **Roel Struyve** uit Brugge bezorgde ons een doopakte van 1689 uit Tielt.*
Hij vraagt zich af wat de term "intra probatur" in deze akte kan betekenen.

- -

Directe link naar de akte:
https://agatha.arch.be/nl/data/images/513/513_9000_001_00803_000/0_0072_r

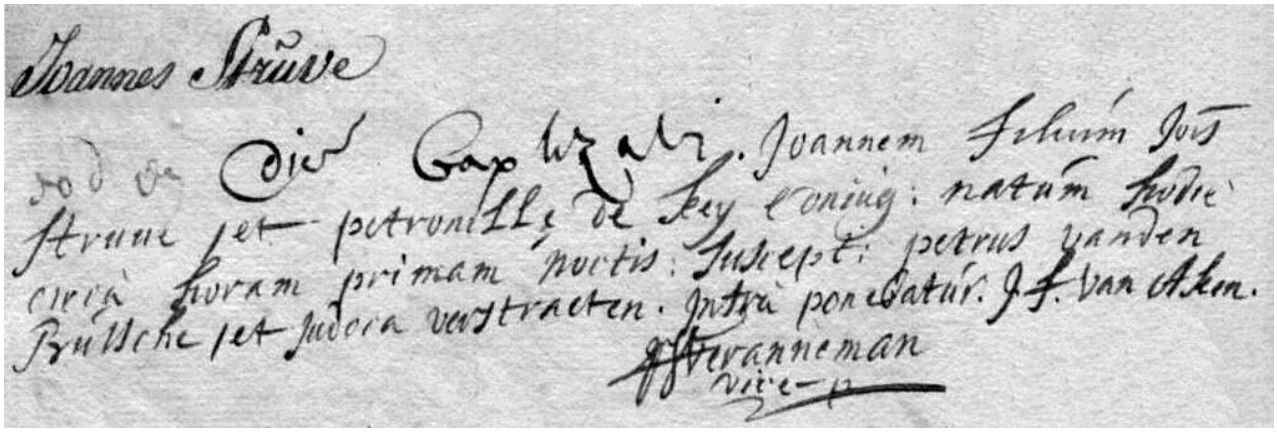

[2a augusti 1689] Joannes Struve *Eodem die baptisavi Joannem filium Jo[ann]is Struve, et Petronillae de Key coniug[um]; natum hodie circa horam primam noctis; suscept[ores] Petrus vanden Bussche, et Judoca Verstraeten. Intra ponebatur J.F. van Aken.* *P.F. Veranneman vice-p[astor]*	*[2de augustus 1689] Joannes Struve* *Dezelfde dag heb ik gedoopt Joannes, zoon van Joannes Struve en Petronilla de Key, echtgenoten. Geboren vandaag ca. één uur 's nachts. Peter en meter Petrus vanden Bussche en Judoca Verstraeten. Binnenin afgewerkt (get.) J.F. van Aken.* *(get.) P.F. Veranneman, onderpastoor*

➔ **Wie was J.F. van Aken?**
Hier in 1689, tekent P.F. Veranneman als onderpastoor. Maar wie is dan J.F. van Aken? Voor dergelijke vragen hebben we ChatGPT. De AI agent reageert *prompt* op onze *prompt*:

> *Ik vind een contemporaine Tieltse bron uit 1687. In een artikel in Biekorf staat letterlijk: "Opden sesden Augusti 1687, soo ist dat ick, onderschreven, ter presentie van heer ende meester **Joannes Franciscus van Aken, onderpastor deser parochie**,…". Zie artikel in **Biekorf**: https://www.dbnl.org/tekst/_bie001193401_01/_bie001193401_01_0109.php*

Ook J.F. van Aken is dus onderpastoor, maar vroeger, nl. in 1687. Dat pluizen we hierna uit.

Tip: klik eens op de link naar Biekorf … het gaat over de verkoop van een ziel aan de duivel!!

➔ **Betekenis van de term *intra ponebatur***
intra is een voorzetsel: "tussen" of "binnenin".
ponebatur is de 3e persoon enkelvoud, indicatief imperfectum passief (onvolt. verl. tijd, passief) van het werkwoord ponĕre: "plaatsen". ➔ (De tekst) werd binnenin geplaatst en afgewerkt.

Wie aandachtig in het register de doopakte van Joannes Struve en ook de voorgaande van Tobias Gallant bekijkt, merkt op dat de eerste woorden (*'de datum'* en *'baptizavi'*) er handgeschreven zijn door J.F. Van Aken. Hij heeft dus het doopsel toegediend en tekent zonder opgave van enige functie in de parochie.

Het vervolg van de doopakte werd in beide akten aangevuld door het handschrift van P.F. Veranneman met vermelding van zijn functie van onderpastoor. Beide doopsels werden dus toegediend door priester J.F. Van Aken die de aanvang van de akten ervan heeft geschreven. Nadien heeft hij de tekst, die onderpastoor P.F. Veranneman eraan heeft toegevoegd en afgewerkt, mede ondertekend. Ter voorkoming van elke betwisting omtrent deze aldus tot stand gekomen akten, heeft de onderpastoor in beide akten, voor en boven de handtekeningen, melding gemaakt van de bijzondere tot stand gekomen wijze ervan met de zinsnede: *intra ponebatur* (*'binnenin afgewerkt'*).
De verklaring van deze materiële bijzonderheid zal ons wellicht onbekend blijven. We stellen gewoon vast dat de volgende akten die priester J.F. Van Aken in het register heeft neergepend weer volledig door hemzelf zijn uitgeschreven.

Wie het volledig register doorbladert, stelt vast dat J.F. Van Aken tot 7 oktober 1687 zijn akten ondertekende als vice-pastor en er dus ongeveer tot dan onderpastoor is geweest. De handtekening van P.F. Veranneman als vice-pastor vinden we er voor het eerst onder een akte d.d. 27 november 1687. Blijkbaar verbleef J.F. van Aken in 1689 toch nog in Tielt, maar niet meer met een parochiale functie.

Het volledig overzicht van het register biedt ons een beeld van de opvolging van de onderpastoors in de parochie Sint-Petrus onder de dekenij Tielt (thans bisdom Brugge, maar in de 17de eeuw bisdom Gent). We vinden ook een referentie, dat in de 17de eeuw de zielzorg geïntensiveerd werd, zodat de parochies er ten laatste vanaf 1686 door twee priesters werden bediend **[**[1]**]**

---

[1] M. Cloet, *Het kerkelijk leven in een landelijke dekenij van Vlaanderen tijdens de XVIIe eeuw. Tielt van 1609 tot 1700*, Leuven, Universitaire Uitgaven Leuven, 1968, p.226.

EEN CURSIEFJE ☺ …

DE '*BRUGSE STEM*': CONCURRENTIE VOOR '*BRUGSE STAM*' ??

NN.

Naast ons tijdschrift '***Brugse Stam***' bestaat ook de '***Brugse Stem***' (zie logo). Tot nu was er geen sprake van concurrentie, want inhoudelijk zaten wij niet in elkaars vaarwater. Sinds 27 augustus 2026 is dit veranderd, toen onze collega's zich ook op ons historisch terrein hebben begeven. Zij deden onderzoek naar de geschiedenis van de Krakelebrug in Brugge.

Zoals iedereen weet, werd de **'Defecte Krakelebrug'** recent opgenomen als historisch werelderfgoed. Dit gebeurde na diepgaand onderzoek van de *Brugse Stem*. Zij vonden een passage in een 13de-eeuwse kroniek, met de frustratie van een mestproever, die er niet in slaagt *"syne uitwerpschelen ter marckt te krygen alsch die vervloeckte brughe den helen tyd naar de klooten ende wuppe is"*.

Hiermee werd aangetoond dat de brug al meer dan 700 jaar defect is. Een erkenning door de UNESCO was het logisch gevolg. Voortaan is elke herstelling aan de brug dan ook verboden !!!!

https://www.debrugsestem.com/kapotte-krakelebrug-wordt-erkend-als-unesco-werelderfgoed-2

GEEF JE FAMILIEGESCHIEDENIS WAT MEER VLEES EN BLOED

Eddy Dubruqué

Een familiegeschiedenis is het verhaal over de voorouders, de familieleden, de naamgenoten, … Wie zijn ze, waar komen ze vandaan, welke gebeurtenissen waren belangrijk, hoe hebben ze geleefd? Een familiegeschiedenis bevat veel meer dan de informatie over geboorten, huwelijken, beroepen, overlijdens, … Ze wordt aangevuld met tradities en bijzondere herinneringen die van generatie op generatie worden doorgegeven.
Zo'n speciale gebeurtenis, die vlees en bloed geeft aan mijn familiegeschiedenis, vond ik in de bron **[**[1]**]** die gelinkt kan worden aan mijn afstamming langs grootmoeders kant van vaderlijke zijde, namelijk de familie Lowyck.

We zijn 30 november 1557. Jean Lowyck is veroordeeld om naar het schavot **[**[2]**]** geleid te worden, daar gegeseld te worden tot bloedens toe, en gedurende drie jaar onder toezicht te blijven in Hondschote **[**[3]**]**,
Ten eerste omdat hij in de zomer van 1557 omgang had met opruiende personen en in het bijzonder met Jean Camerlynck, die publiek bekend stond als vijand van Zijne Majesteit en verstoorder van de openbare orde,
Ten tweede omdat hij de leider en hoofd van de samenzweerders, Jean Denys, heeft gevolgd en
Ten derde omdat hij bij Jean Camerlynck heeft gegeten en gedronken en wiens pistool hij heeft laten herstellen.

> *Omdat gij, Jan lowyck, u in de voorbije zomer van 1557 hebt ingelaten met opruiende en opstandige personen tegen Zijne Majesteit en in het bijzonder met ene Jan Camerlynck, een moorddadig persoon en openlijke vijand van Zijne Majesteit en verstoorder van de openbare rust*
>
> *en omdat gij u hebt aangesloten onder het bevel van ene Jan Denys, leider van verschillende oproerige en opruiende mensen, die in minachting van het plakkaat* **[**[4]**]** *van Zijne Majesteit en het bevel van de heren en het stadsbestuur, met offensieve wapens openlijk en voor iedereen zichtbaar ongeoorloofde bijeenkomsten en opruiende samenzweringen hebben gehouden, strekkende tot opstand tegen Zijne Majesteit en ondermijning van het algemeen welzijn;*
>
> *en aangezien gij de genoemde Camerlynck, ondanks dat zijn slechtheid en rebellie u duidelijk bekend waren, op verschillende momenten hebt vergezeld, zowel in uw huis als op andere verdachte plaatsen, met hem hebt gegeten en gedronken en verschillende opruiende voorstellen hebt besproken, zonder dit alles, zoals u verplicht was, aan de officier te melden;*
>
> *en bovendien, terwijl gij in uw huis met de genoemde Camerlynck feestvierde, hebt gij uw dienstmeid gestuurd naar het huis van een zekere Jan Gieick om het pistool van die Camerlynck, vijand van Zijne Majesteit, te laten herstellen;*

---

[1] Deze vier boeken worden bewaard in het Rijksarchief te Brugge, onder: "Oostende, Notariële Akten 1560–1570". Deze boeken zijn ook digitaal te bekijken op de website FamilySearch Digital Library, Troubles Religieux Du Xvie Siècle Dans La Flandre Maritime 1560-1570 Documents Originaux, par Ed. De Coessemaker.

[2] Een schavot was een verhoogd houten platform waarop vroeger openbare straffen en executies werden uitgevoerd. Het diende niet alleen om een straf uit te voeren, maar stond daar ook als waarschuwing voor het publiek.

[3] Hondschoote was vroeger een rijke en drukke Vlaamse textielstad. In de 15de en 16de eeuw woonden er meer dan 20.000 mensen en werkten duizenden wevers in de productie van "saai", een lichte wollen stof die in heel Europa verkocht werd. Dankzij de handel bloeide de stad en werden grote gebouwen zoals het stadhuis en de Sint-Vaastkerk gebouwd. Na oorlogen, plunderingen, ziekte en de godsdiensttroebelen, ging de textielindustrie langzaam achteruit. Veel wevers vluchtten naar Nederland en Engeland. Toen Hondschoote later Frans grondgebied werd, verloor de stad haar vroegere rijkdom.

[4] Een plakkaat van Zijne Majesteit was een officiële bekendmaking of wet die werd uitgevaardigd door de vorst. Bekend zijn de zogenaamde ketterplakkaten, waarmee protestanten streng vervolgd werden. Het woord "plakkaat" komt van het feit dat zulke besluiten letterlijk werden "geplakt" op openbare plaatsen, zoals stadhuizen of marktpleinen.

dit alles volgens uw eigen verklaring en bekentenis, in strijd met het plakkaat van Zijne Majesteit en met minachting voor de rechtspraak, zijnde zaken met ernstige gevolgen die niet te dulden zijn zonder een voorbeeldige straf;

daarom eisen de schepenen en keurheren **[5]** *op aanklacht van Cornelis Piel, baljuw* **[6]** *van de stad en heerlijkheid Hondschote, dat gij, Jan Lowyck, om voornoemde redenen veroordeeld wordt om te verschijnen in de vierschaar, met onbedekt hoofd en zonder gordel, en in uw handen een kaars van één pond was, ongebrand, welke gij moet laten branden voor het heilig sacrament knielend op beide knieën en biddend tot God in de hemel om vergeving, en luid en duidelijk verklarend dat u dit alles oprecht berouwt;*

en u wordt verboden voortaan nog deel te nemen aan enige ongeoorloofde bijeenkomsten, predikingen of dergelijke vergaderingen, op straffe van lichamelijke bestraffing;

en u wordt voor een termijn van twee jaar beperkt tot de voornoemde stad, heerlijkheid en parochie zonder deze gedurende die tijd te verlaten zonder toestemming van de heer en het stadsbestuur, op straffe van willekeurige bestraffing;

en bovendien wordt u veroordeeld tot een boete van zestig pond parisis **[7]** *waarvan een derde ten bate komt van de heer en een derde ten voordele van de aanklager, en u moet ook de kosten van uw gevangenschap betalen.*

Aldus uitgesproken in openbare vierschaar **[8]** *op de eerste november 1567.*

Detail uit de originele tekst.

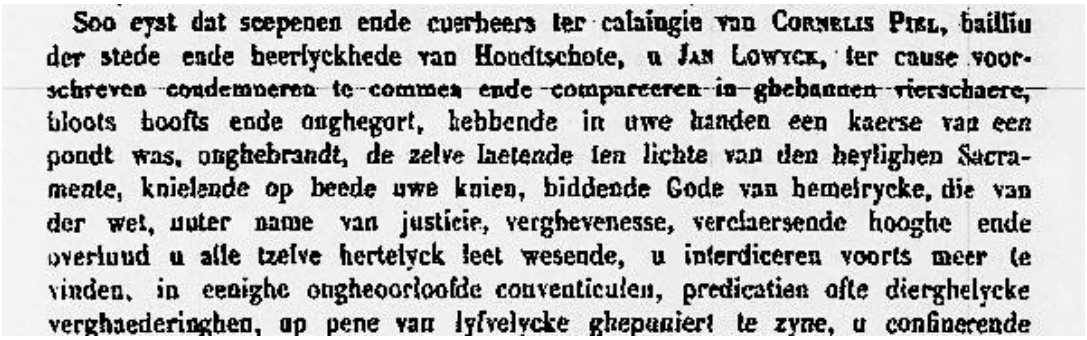

Soo eyst dat scepenen ende cuerheers ter calaingie van Cornelis Piel, bailliu der stede ende heerlyckhede van Houdtschote, u Jan Lowyck, ter cause voorschreven condemneren te commen ende compareren in ghebannen vierschaere, bloots hoofts ende onghegort, hebbende in uwe handen een kaerse van een pondt was, onghebrandt, de zelve haetende ten lichte van den heyligben Sacramente, knielende op beede uwe knien, biddende Gode van hemelrycke, die van der wet, onter name van justicie, verghevenesse, verclaersende hooghe ende overluud u alle tzelve hertelyck leet wesende, u interdiceren voorts meer te vinden, in eenighe ongheoorloofde conventiculen, predicatien ofte dierghelycke verghaederinghen, op pene van lyfvelycke ghepaniert te zyne, u confinerende

[5] *Schepenen* waren gemeentebestuurders, maar ook rechters, en adviseurs van de plaatselijke heer of het stadsbestuur. *Keurheren* waren personen die betrokken waren bij het maken, goedkeuren of handhaven van de keuren. Een keur was een plaatselijke wet of regeling, bv. over: handel, belastingen, grondgebruik, ambachten, openbare orde.

[6] Een baljuw was een hoge plaatselijke bestuurder en rechterlijke ambtenaar namens de vorst of een heer. Zijn taken waren onder andere: orde handhaven, misdadigers opsporen en arresteren, rechtspraak leiden, straffen laten uitvoeren, belastingen en bevelen van de vorst afdwingen. Bij strafzaken trad de baljuw vaak op als aanklager. Daarom wordt hij soms gezien als een voorloper van de officier van justitie. De baljuw werkte samen met de schepenen, een schout, griffiers, en soms een beul.

[7] De pond parisis was een oude rekeneenheid voor geld die gebruikt werd in delen van de Nederlanden en Frankrijk. Het ging niet altijd om echte munten, maar vaak om een manier om bedragen te berekenen en administreren. Zestig pond parisis kon overeenkomen met meerdere maanden werkloon. Met zo'n bedrag kon men bijvoorbeeld grond kopen of huren, een flinke boete betalen, vee aanschaffen, of belangrijke schulden aflossen.

[8] De openbare vierschaar was een rechtbank of rechtszitting waar recht werd gesproken in het openbaar.
Het woord vierschaar komt waarschijnlijk van de vier banken of touwen die oorspronkelijk een vierkante ruimte afbakenden waarin de rechters zaten.

VRAAG EN ANTWOORD

In ons vorig nummer stelde **Jo Patteeuw** een vraag over de *dopen in het ancien régime met een ongehuwde moeder*. Waarom de vroedvrouw soms wél en soms niet trachtte de vader te identificeren. Zijn er kerkelijke regels?

In een reactie verwijst **Aimé Smeyers** naar een artikel **[**[1]**]** van onze Kempische familiekunde-collega's. Hierin vermeldt **Vic Bertels** geen kerkelijke regelgeving, maar hij geeft de redenen waarom het belangrijk was om de vader te identificeren.

- Vooreerst was er de kwestie van **onderhoud**. De verwekker kon het zich in die tijd praktisch niet permitteren om niet mee in te staan voor het onderhoud van het kind. De ongehuwde moeder moest immers veelal terugvallen op haar – meestal - arme of kroostrijke eigen familie.
- Een andere reden was dat men in kleinere gemeenschappen bijna verplicht was de afstamming te weten, om later huwelijken met **bloedverwantschap** te voorkomen. De Kerk was hierin zeer streng. Dispensaties voor verwantschappen in 2de, 3de en 4de graad komen geregeld voor in de PR.

Een uitgebreide reactie kregen we ook van lezeres prof. **Heidi Deneweth**. Zij raadt aan dat we ons in de materie verdiepen, via de volgende twee boeken:

1. Philippe Godding, *Le droit privé dans les Pays-Bas méridionaux du 12e au 18e siècle* (Brussel, 1987) p. 115 en volgende over "la filiation naturelle". (boek aanwezig in bibliotheek De Biekorf)
2. Anna Delva, *Vrouwengeneeskunde in Vlaanderen tijdens de late middeleeuwen*, Brugge: Genootschap voor Geschiedenis, 1983. Anna Delva verdedigde haar proefschrift in Leiden in 1983. Ook dit boek is in De Biekorf aanwezig.

Nog een derde lezer en FV-lid reageerde op dezelfde vraag. **Christian Deneve** bezorgde ons onder meer volgende link: **https://www.uitdeoudekoektrommel.com/onwettig-kind/**

[1] *'Ongehuwde moeders en gewettigde kinderen'* door Vic Bertels, De Kempische genealoog, JG 17, n°3, jul-sep 2005.

Lezer **Bart De Rynck** uit Oostkamp vraagt waar hij info kan vinden over de Poelvoordemolen in Wingene die uitgebaat werd door de familie De Rynck.

Jo Patteeuw is dé man van Wingene en heeft al heel wat bij elkaar gezocht én gepubliceerd in de jaarboeken van *Ons Wingene*, o.m. over Clement De Rynck van de Poelvoordemolen. Deze jaarboeken zijn te raadplegen in ons centrum (bezoek leden gratis, niet leden €2).
Verder kunnen we ons 'Vademecum Wingene-Zwevezele' ten zeerste aanprijzen. Het is een digitale uitgave van 6.200 blz. waar de naam De Rynck honderden keren in voorkomt. Dit is voor een habbekrats (€39 ledenprijs) te bestellen bij anne-marie.viaene@fvbrugge.be. Veel succes!

Lezeres **Kristina Desrumaux-Seghers** heeft horen vertellen over een brand, waarbij haar voorouder Joannes Claerbout gewond raakte en daaraan overleden is op 08.08.1859 in Waardamme. «Hoe kan ik hier meer over te weten komen?»

Antwoord. Als er een brand geweest is waarbij jouw voorvader overleden zou zijn te Waardamme, moet hierover iets terug te vinden zijn in de Historische Kranten Brugge: **https://erfgoedbrugge.be/collectie**. Kies dan voor *Kranten en tijdschriften*. Hierbij gebruik maken van uitgebreid zoeken: het jaar 1859, de gemeente Waardamme, ... Het kan zijn dat Claerbout geen resultaat geeft, maar dat je door een schrijffout moet zoeken op Claerebout, Clarebout, … Hou er rekening mee dat er schade kan zijn aan de krant, waardoor de naam minder leesbaar wordt. Geef niet te snel op. Je kan ook de heemkundige kring Oostkamp contacteren.

OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met medezoekers is interessant. Het adres is **Moerkerkse Steenweg 190, 8310 Sint-Kruis-Brugge**. Om binnen te komen moet de trap genomen worden, wat de toegangkelijkheid voor rolstoelgebruikers bemoeilijkt.
De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check eventuele wijzigingen op https://fvbrugge.be/

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdag van 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet tot einde 2026:

- ma 07/09: Paul Lanssens
- wo 09/09: Jean Marie Bulthé
- za 26/09: Anne-Marie Viaene
- ma 05/10: Johan Haerynck
- wo 14/10: Tony Strypsteen
- za 24/10: Paul Lanssens
- ma 02/11: Raf Barzeele
- wo 11/11: (gesloten)
- za 28/11: Hervé Ceulenaere
- ma 07/12: Jo Patteeuw
- wo 09/12: Johan Haerynck
- za 26/12: (gesloten)

- Variërend op di en do van 13:30 tot 16:30 met Tony Strypsteen, Johan Haerynck en de vrijwilligers

Concreet zijn dit de dinsdagen en de donderdagen tot einde 2026:

do 03/09	di 08/09	di 15/09	do 24/09	do 01/10	di 06/10	di 13/10	do 22/10	do 29/10
di 03/11	do 12/11	di 17/11	do 26/11	di 01/12	do 10/12	di 15/12	di 22/12	-

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum, werken onze vrijwilligers ook thuis. Zij houden verder persoonlijk contact met Tony en Johan voor individuele afspraken.

HELPDESK ALDFAER MET TONY STRYPSTEEN:

Om gebruik te maken van de helpdesk: stuur een bericht met een korte schets van het probleem naar aldfaer@fvbrugge.be. Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum in Sint-Kruis. Breng, indien mogelijk, een eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

SCHENKINGEN AAN ONZE BIBLIOTHEEK

Rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, familieboeken, kwartierstaten, heemkundige werken worden door onze vereniging met dank aanvaard. U geeft ze definitief in goede handen. Ze zullen geconsulteerd kunnen worden door alle stamboomonderzoekers.
Wie ook iets wil schenken, kan afspreken via secretariaat@fvbrugge.be.

"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (5): GROTE ROUWAFFICHES

Reinhilde Aendekerk

Dé parels van ons Documentatiecentrum zijn de uitgebreide en zeer gevarieerde bibliotheek, vol met uitgaven die interessant zijn voor de genealoog bij zijn stamboomonderzoek en daarnaast een grote verzameling overlijdensberichten. In deze rubriek van Brugse Stam plaatsen we telkens een item in de schijnwerpers.
Het loont echt de moeite om in onze bibliotheek te komen snuisteren wat er misschien al over jouw voorouders gepubliceerd werd. Zo kan je dubbel onderzoekswerk vermijden.

In dit nummer hebben we het over de grote rouwaffiches, die je kan raadplegen op onze computers in het centrum. In de streek rond Poperinge en Brugge bestaat nog een heel oude traditie van rouwaffiches, die vóór de begrafenis aan het kerkportaal worden opgehangen – vooral dan voor mensen die goed bekend waren. In Brugge is dat gebruik nog altijd in voege. Doordat de laatste jaren veel kleinere parochies verdwijnen, zal dat gebruik nu enkel nog in de grote parochies bestaan, zoals in de zeer actieve parochie Sint-Kruis. Brugge heeft een sterke traditie van funerair erfgoed, oude gebruiken zoals rouwaffiches, klokluiden, … en wil die bewust behouden. Daarmee is het een van de weinige steden waar deze traditie nog zichtbaar aanwezig is.

Men bevecht in de Gebeden der Christene Gelooviyen de Ziel van
Jufvrouw MARIE-GHISLAINE-JOSEPHINE
PLASSCHAERT
Lid van den 3e Regel van den H. Franciscus en van vele Conferiën der stad
geboren te Brugge den 15 Maart 1853 en alaêr godvruchtiglijk overleden den 22 Februari
1916, ontvangen hebbende al de Gerechten onzer Moeder de H. Kerk.
HEER JONS, GIJ HADT ZEL DE SIUWE KNT.
De Lijkdienst, tot dewelke gij vriendelijk uitgenoodigd wordt, gevolgd door de Begraving
in de familiekelder, zal plaats hebben op Vrijdag 25 Februari, om 11 ure (v. Hallentoren), in
de Parochiale Kerk van SINT-JACOBS.
De Lauden zullen daags te voren gezongen worden.
MET EENE MIS VOOR DE VROUWEN.
Verzameling ten Sterfhuize, Kouland, 20, om 10 ½ ure (v. H.)
De Gregorianzesche Missen zullen gelezen worden in de Kerk der EE. PP. DISCALSEN.
R · I · P

Rouwaffiches zijn grote papieren aankondigingen die aan de kerkpoort of op een andere publieke plaats werden opgehangen om het overlijden van een parochielid bekend te maken bij de gemeenschap. Het zijn grote, meestal witte, vellen papier, met een zwarte rouwrand en een kruis bovenaan, in een formele, plechtige taal opgesteld. Familiekunde Brugge heeft zo'n 155 rouwaffiches gedigitaliseerd - de oudste is uit 1916. Opnieuw een reden om opzoekingen te komen doen in ons documentatiecentrum.

VIVE LE VÉLO – KWARTIERSTAAT VOOR EDDY PLANCKAERT

Marc Goudesone, Christa Hautekeete, Eddy Planckaert en Ronald Strubbe

Op woensdag 15 juli 2026 werd op het domein van Château Planckaert (Château Neureux) in Lurcy-Lévis, na de opnames van Vive le Vélo, de kwartierstaat van Eddy Planckaert officieel overhandigd.
De kwartierstaat werd samengesteld door **Marc Goudesone** (FV Oostende) en **Ronald Strubbe** (FV Westkust). De lay-out werd verzorgd door **Paul Lanssens** (FV Brugge).
Vive le Vélo was die dag te gast op het kasteeldomein naar aanleiding van de aankomst van de Tour de France in Nevers.

Eddy Planckaert toonde grote belangstelling voor zijn familiegeschiedenis. De dag nadien kreeg de kwartierstaat al een plaats aan de muur in de woning naast het kasteel.

OP AVONTUUR IN PARIJS MET PAUL HAERYNCK / PAUL de LASSENCE

HARINGEN IN DE SEINE?

Johan Haerynck

In dit artikel gaan we samen op zoek naar de zeer verrassende levensloop van **Hippoliet Haerynck** en zijn beroemde zoon **Paul Haerynck**. De bedoeling is niet om mijn familie in het zonnetje te zetten. Net als in vroegere artikels doe ik deze zoektocht om het gebruik van meerdere bronnen te illustreren en de lezers te helpen bij de opmaak van hun familiegeschiedenis.

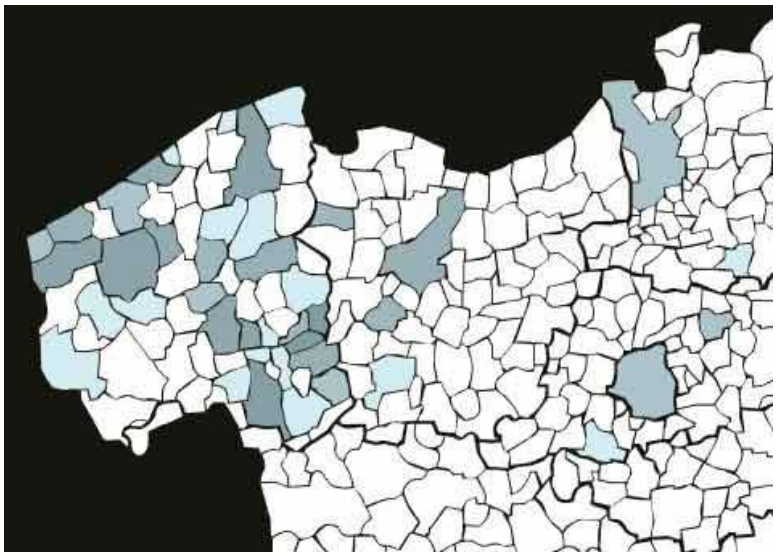

De naam Haerynck komt relatief weinig voor, zelfs bij uitbreiding naar andere schrijfwijzen.

De geografische verspreiding van familienamen in België vinden we op ***www.familienaam.be***

Haerynck is dus een West-Vlaamse aangelegenheid, vooral rond Diksmuide en Koekelare met in 2008 zo'n 142 naamgenoten. Als we dit uitbreiden naar Haerinck en Harinck krijgen we respectievelijk 332 en 158 personen, maar dan meer geconcentreerd rond Kortrijk en Waregem, en met uitbreiding naar Knokke, Brugge, Gent en Antwerpen. In vergelijking met andere familienamen zijn de "*haringen*" - alhoewel geen zoetwatervissen – dus beperkt tot een kleine "*vijver*".

Ik verwijs ook graag naar het stamboomboek van **Marc Den Haerynck** dat kan geraadpleegd worden in FV Merksem (ref. 001 FA 2269):
Verslag van de studie van de stamboom van het geslacht Haerinck(ing), Harinck, Haringh(s), Haerynck, Haerijnck, de Harijnck, De Harynck, (De) He(e)ring, Heerings, Heerinckx, Herinck(x), Herincx, Herincs, Aring, Herring, Herrinck, Den Haring' / DEN HAERYNCK, MARC - Aartselaar : Eigen beheer, 2004. - 224 p. - + ill.

De tak waarvan ik een telg ben, situeert zich rond Woumen, Keiem, Vladslo en Koekelare. In de 50 jaar dat ik me met deze stamboom bezighoud, is het me niet gelukt een link te vinden met andere regio's. Dit is uiteraard te wijten aan het verdwijnen van veel bronnen uit de frontstreek.

De verste voorouder-naamdrager vind ik in Woumen (Joannes Harinck) die er overleed in 1702. Van Woumen bestaan uit die periode geen parochieregisters meer. Gelukkig werd er vóór WO-I een uitgebreide index opgemaakt die wél bewaard is en waar de ouders van de boreling vermeld staan.

Hierna geef ik de **stamreeks** **[9]** van mijn voorouders in vaderlijke lijn, om te tonen hoe ik terecht kom bij **Hyppolitus Leopoldus Haerynck**, geboren in Keiem op 16/10/1858 en **zijn zoon Paul**.

[9] Een stamreeks is in de genealogie één bepaalde lijn uit een kwartierstaat.
In dit geval bedoelen we de patrilineaire stamreeks, deze begint met de vader van de vader van de vader et cetera.
In engere betekenis is dit de stamreeks van een familie.

Joannes Harinck is overleden in Woumen op 05/03/1702. Er is geen overlijdensakte terug te vinden, enkel een vermelding in de index. Van zijn geboorte en van zijn huwelijk met Anna Woldraeve, heb ik tot op heden geen gegevens kunnen terugvinden.

Alexander Harinck °Woumen 08/03/1702, drie dagen na het overlijden van zijn vader. Moeder staat in de klapper als *Anna Walrain*, maar dankzij de overlijdensakte van Alexander, die ik kon terugvinden in de **Theresiaanse dubbels** [10], vind ik de naam van zijn moeder *Anna Woldraeve*. Zij hertrouwt na enkele maanden met Petrus Lacluse. Zij sterft op 01/03/1721 als *Anna Walraeve*.

Alexander Harinck huwt omstreeks 1734 met Isabella Geysen. Samen hebben ze 10 kinderen. Eén daarvan is *Jacobus Alexander Harynck*.

De overlijdensakte van Alexander vinden we als volgt. Op vrijwilligersrab.be kunnen we het nummer van de microfilm achterhalen. Klik op 'info' en ga dan verder naar de microfilms:
https://www.vrijwilligersrab.be/nl/microfilmx/Woumen

Voor de jaren 1771 en 1772 van Woumen is dat film 2044092. De akten staan echter niet online, dus moeten we naar het **Rijksarchief Brugge**, de microfilm consulteren en het item fotograferen.

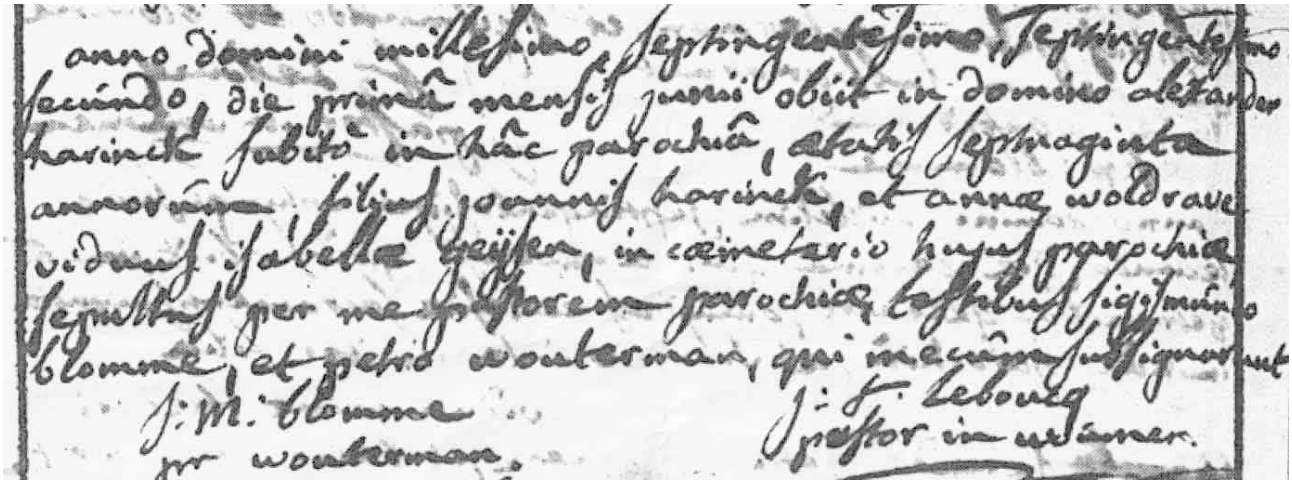

Anno domini millesimo septingentesimo septuagesimo / secundo, die prima mensis junii obiit in domino alexander / harinck subito in hac parochia, aetatis septuaginta / annorum, filius joannis harinck, et annae woldrave / viduus isabellae geysen, in cœmeterio hujus parochiae / sepultus per me pastorem parochiae, testibus sigismundo / blomme et petro wouterman, qui mecum subsignarunt / *s:m: blomme* *J.F. Leboucq* *pr wouterman* *pastor in woumen*	*In het jaar des Heren 1772, op de eerste dag van de maand juni, is Alexander Harinck plotseling in de Heer overleden in deze parochie, op de leeftijd van zeventig jaar, zoon van Joannes Harinck en Anna Woldrave, weduwnaar van Isabella Geysen. Hij is op het kerkhof van deze parochie begraven door mij, pastoor van de parochie, met als getuigen Sigismund Blomme en Petrus Wouterman, die samen met mij hebben ondertekend.* *Sigismundus Blomme* *Jacobus Franciscus Leboucq* *Petrus Wouterman* *pastoor in Woumen*

Opmerking: de kopieerder van de dubbels, heeft enkele schrijffouten gemaakt, zie de geel aangeduide woorden. Hij schreef septingentesimo ipv septuagesimo en cœmetario ipv cœmiterio.

[10] Theresiaanse dubbels zijn historische handgeschreven kopieën van parochieregisters (doop-, trouw- en begraafboeken) die aan het eind van de 18e eeuw in de Oostenrijkse Nederlanden werden gemaakt. Ze zijn vernoemd naar keizerin Maria Theresia van Oostenrijk, die in 1778 via een keizerlijk edict verordonneerde dat de Kerk voortaan een duplicaat van haar registers moest bijhouden ten behoeve van de wereldlijke overheid.
Wilfried Maertens heeft een reeks Theresiaanse dubbels uit de frontstreek bewerkt waaronder:
Plattelandse Woumen geboorten, huwelijken, overlijdens 1754-1794, VCGH, 2006 (272 pagina's).
Dit werk is in heel wat centra van Familiekunde Vlaanderen te raadplegen.

Jacobus Alexander Harynck is geboren in Woumen op 17/02/1739. In 1780 huwt hij in een tweede huwelijk met *Maria Josepha Tahon*. Samen hebben ze nog 8 kinderen, ondermeer *Pierre Jacque Haerynck*. Jacobus Alexander was werkman en kwam te overlijden te Woumen op 12 juni 1809.

Pierre Jacque Haerynck is geboren in Woumen op 10/12/1799 (geboorteakte nr. 46, scan 680 uit de burgerstand van Woumen). Opvallend is dat de akte slechts opgemaakt werd op 22/03/1800, ruim 3 maanden na de geboorte. In het begin van de burgerlijke stand was dit geen uitzondering, omdat men nog meer aandacht had voor de dopen in de kerk dan voor de aangifte op het gemeentehuis. Hij is werkman en huwt in 1824 te Keiem met *Catharina Maddelein*. Hij overlijdt te Keiem op 3 januari 1868. Het koppel had 12 kinderen. Twee daarvan zijn:
- *Pieter Franciscus Haerynck* (zie hierna).
- *Leonardus Haerynck* (mijn overgrootvader).

Pieter Franciscus Haerynck is geboren te Woumen op 19/11/1825 (geboorteakte nr. 191, scan 320 van de BS van Woumen). Hij huwt in 1856 met *Anna Theresia Reniers*. Hij overlijdt in Keiem op 23/11/1888. Samen hebben ze 9 kinderen, onder meer *Hyppolitus Leopoldus Haerynck*.

Hyppolitus Leopoldus Haerynck is de fameuze man naar wie we op zoek zijn.
Hij is geboren te Keiem op 16 oktober 1858 (volgens akte nr. 117 van de BS van die gemeente) en is een volle neef van mijn overgrootvader.
Van de levensloop van Hyppolitus Leopoldus Haerynck had ik tot voor kort geen weet. Via vrijwilligersrab.be vond ik geen huwelijk noch overlijden in West-Vlaanderen. Gelukkig bestaan er andere kanalen om ruimer te zoeken.

- -

OP ZOEK NAAR DE VERLOREN ZOON

Via de zoekmachines kunnen we personen met enige bekendheid direct opsporen. Met de zoekterm "*Hippoliet Haerynck*" in Google hebben we onmiddellijk en ruimschoots beet. We vinden bijvoorbeeld in ***De Encyclopedie van de Vlaamse beweging***:

Hippoliet Haerynck (1858-1924) was leraar en redacteur. Hij was actief binnen het liberaal-flamingante verenigingsleven in Brussel.

Geboorte	Overlijden
Keiem, 16 oktober 1858	Vorst Brussel, 26 februari 1924

Het ***Digitaal Biographisch woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche letterkunde*** **(DBNL)** geeft ons inzicht in het gedachtengoed dat Hippoliet Haerynck aanhing.
https://www.dbnl.org/tekst/verv012lite01_01/verv012lite01_01_0035.php

VLAANDEREN! Ons land en ons volk!
Sedert eene halve eeuw trilden duizende harten voor zijn roem en recht; voor zijn wel en wee! Jeugdige krachten verrezen, streden moedig, vielen, wanhopig gebroken, neder. De taaisten, de hardnekkigsten, de onversaagdsten hielden vol in den levenstrijd voor Vlaanderens behoud, voor de instandhouding zijner volksziele, de geliefde moedertaal, tegen zijne twee aartsvijanden: Frankrijk en Rome.

Ook in de ***Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*** is hij bekend:
https://encyclopedievlaamsebeweging.be/nl/haerynck-hippoliet

HAERYNCK, Hippoliet (Keiem 18 oktober 1858 – 1924).
Was leraar aan het atheneum in Brussel. Haerynck vormde er samen met **Frans Reinhard** de kern van het 'neutrale' liberale **flamingantisme**, dat een plaats opeiste naast doctrinairen en progressieven. Hij was een van de medeoprichters en de eerste voorzitter (1885-1887) van de **Liberale Vlaamsche Bond** in **Brussel**. Met Reinhard vertegenwoordigde hij de Brusselse bond op de stichtingsvergadering van het overkoepelend **Verbond van Vlaamsche Liberale Vereenigingen** in 1885. Haerynck was ook stichter, hoofdredacteur en vermoedelijk ook enige tijd eigenaar van ***Flandria***. In 1887 verliet hij de Liberale Vlaamsche Bond voor de katholieken en werd hij redacteur van het nieuwe klerikale dagblad *Het Land*. In 1915 schreef hij in ***De Vlaamsche Post*** over **federalisme**. Na de Eerste Wereldoorlog werd hij v
ten uit de Koninklijke
Taal- en Letterkunde (
1887 briefwisselend lid w
WERKEN: *Oorlog en vrede, g*
rechten, 1883; – *De* KVATL. *Een*
van bestaan en haar doel, 1886; -
deling der Histoire de la littératu
cher, 1887; – *Vademecum bij het*
– *Beoordeling van Dr. Jan te Wi*
sche Letterkunde, 1887; – *Jan Ba*
zijn leven, zijne werken en zijn tij
LITERATUUR: L. Jansegers,
selse liberale flamingantisme
tegratie, VI, 1982, p. 107-135.
MACHTELD DE METSENAE

Hippoliet Haerynck was leraar aan het atheneum in Brussel. Haerynck vormde er samen met Frans Reinhard de kern van het 'neutrale' liberale flamingantisme, dat een plaats opeiste naast doctrinairen en progressieven. Hij was een van de medeoprichters en de eerste voorzitter (1885-1887) van de Liberale Vlaamsche Bond van Brussel. Met Reinhard vertegenwoordigde hij de Brusselse bond op de stichtingsvergadering van het overkoepelend Verbond van Vlaamsche Liberale Vereenigingen in 1885. Haerynck was ook stichter, hoofdredacteur en vermoedelijk ook enige tijd eigenaar van *Flandria*. In 1887 verliet hij de Liberale Vlaamsche Bond voor de katholieken en werd hij redacteur van het nieuwe klerikale dagblad *Het Land*. In 1915 schreef hij in *De Vlaamsche Post* over federalisme.

Na de Eerste Wereldoorlog werd hij wegens activisme uitgesloten uit de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde **(KVATL)**, waarvan hij sinds 1887 briefwisselend lid was.

Hippoliet Haerynck correspondeerde ook uitgebreid met *Guido Gezelle*. Via de Openbare bibliotheek Brugge (***Guido Gezellearchief***) krijgen we een overzicht van zijn briefwisseling (1886-1887) met de priester-dichter met zelfs transcripties.
https://gezelle.be/biografisch-plein/hippoliet-haerynck

Deze correspondentie is belangrijk in onze zoektocht. We vinden immers een telegram van 18/03/1889 met info over zijn echtgenote *Margareta Laura Augusta Lassence*. En nog belangrijker: Uit een brief van 27/09/1886 aan Guido Gezelle maak ik op dat hij advies gevraagd had voor het geven van een voornaam voor zijn zoon. Op zijn advies werd die zoon Pauwel … *Lees verder, er staat ons nog een thriller te wachten.*

De volgende stap is dus de zoektocht naar hun huwelijk. Via ***Agatha*** **[**[11]**]**, de zoekrobot van het Rijksarchief, zoeken we in de tienjaarlijkse tafels van de huwelijken in de gemeente Elsene. Daar vinden we huwelijksakte 172 van het jaar 1884 (folio 44).

[11] De zoekwebsite van het Rijksarchief heet AGATHA (Archivalisch - Genealogisch - Analytisch - Thematisch - Historisch - Academisch). Ze combineert vier verschillende zoekomgevingen: Genalogische Bronnen – Analyses van Akten – Archiefinventarissen – Archiefvormers. https://agatha.arch.be/nl/

Volgens de huwelijksakte is Hippoliet Haerynck leraar aan het Koninklijk Atheneum te Elsene, verblijft daar in de Mercelisstraat nr. 52. Zijn ouders Pieter Haerynck (handelaar) en Anna Theresia Renier wonen nog in Keiem, maar zijn beiden aanwezig bij dit huwelijk; een hele reis.

Margareta Laura Augusta Lassence is geboren te Luik op 19 december 1857 en woont te Elsene in de Scarronstraat nr. 31, dochter van August Karel Josef Lassence en Maria Leonora Well.

De getuigen geven een beeld van de kringen waarin het koppel zich bewoog:
- *Joris Wittenauer, 65 jaar, ingenieur te Luxemburg*
- *Eugeen Vanden Hoff, 29 jaar, nijveraar te Brussel*
- *Alfred Verwee, 45 jaar, kunstschilder te Schaarbeek*
- *Emmanuel Hiel, 50 jaar, letterkundige te Schaarbeek*

Vandaag resulteren meer dan de helft van de huwelijken in een echtscheiding. Maar in de tijd van Hippoliet en Marguerite was zoiets zeer zeldzaam. In die zin zou je hen enigszins cynisch 'vooruitstrevend' kunnen noemen. Inderdaad, in 1900 wordt het huwelijk tussen Hippolyte Léopold Haerynck en Marguerite Laure Augusta Lassence volgens akte 163 ontbonden te Elsene.
https://agatha.arch.be/nl/data/acts/HUVLB_HUBRU_00698523_0

Maar goed. Met de hogergenoemde 'Pauwel' in gedachten, gaan we in Elsene op zoek naar de nakomelingen. Opnieuw via ***Agatha*** vinden we in de tienjarige inhoudstafels een geboorte van Paul Auguste Pieter Robert Haerynck te Elsene in 1866, akte 482.

De echtscheiding van de ouders is nog maar amper verteerd, maar zodra de geboorteakte van Paul Haerynck oplicht op het scherm, komen we helemaal in shock. In de marge staat een nota die verklaart dat de naam **"Paul Haerynck"** door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel dd. 13/10/1947 gewijzigd wordt in **"Paul de Lassence"** … !!!

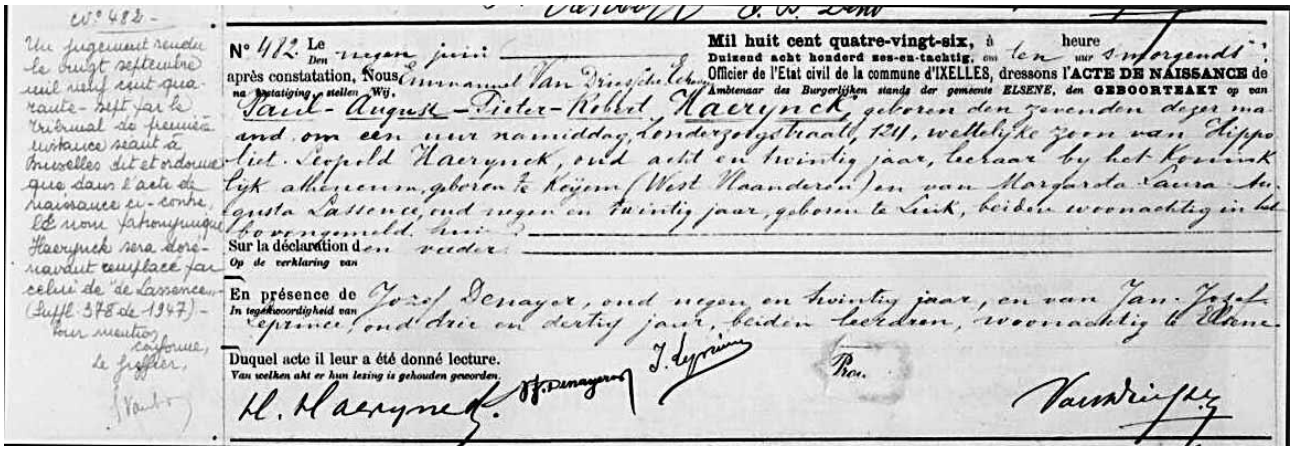

TEKST IN DE MARGE

n° 482

Un jugement rendu le vingt septembre mil neuf cent quarante sept par le tribunal de première instance séant à Bruxelles, dit et ordonne que dans l'acte de naissance ci-contre, le nom patronymique Haerynck sera dorénavant remplacé par celui de "de Lassence" (suppl. 378 de 1947 n°378). Pour mention conforme, (signé) le griffier.

Een vonnis, uitgesproken op twintig september negentienhonderdzevenenveertig door de rechtbank van eerste aanleg, zetelend te Brussel, bepaalt en gelast dat in de hiernaast bedoelde geboorteakte de familienaam Haerynck voortaan zal worden vervangen door die van 'de Lassence' (aanvullend register nr. 378 van 1947). Voor eensluidende vermelding, (getekend) de griffier.

DE ZOON VAN DE VERLOREN ZOON
OP ZOEK NAAR PAUL HAERYNCK / DE LASSENCE

Wikipedia geeft ons een kijk in het artistieke leven van Paul de Lassence.
https://fr.wikipedia.org/wiki/Paul_de_Lassence

Paul Haerynck / de Lassence, geboren te Elsene op 7 juni 1886 en overleden te Parijs 18e op 25 januari 1962 op 75-jarige leeftijd, volgde opleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Brussel. Hij volgde les in Londen bij Frank Brangwyn (uitgeweken Bruggeling). In 1912 vestigde hij zich in Parijs en verbleef er tot het einde van zijn leven in Villa des Arts (in de buurt van de begraafplaats Montmartre). Hij was actief als schilder, etser, tekenaar van 1901 tot aan zijn dood in 1962. Hij stelde veelvuldig tentoon als landschapsschilder van 1912 tot 1930.

Een kleine (of misschien toch grote?) ontgoocheling voor mij, maar ja … begrijpelijk dat Paul Haerynck zijn naam liet wijzigen. In de Parijse artistieke milieus bekt een *"Haerynck"* minder goed dan een *"de Lassence"*. **Geen Haerynck in de Seine dus …**

De overlijdensacte van Paul de Lassence staat online:
https://archives.paris.fr/archives-numerisees/etat-civil-de-paris/etat-civil-a-partir-de-1860
Hij woonde blijkbaar in 15, rue Hégésippe (Villa des Arts) (wat tegenwoordig rue Hégésippe Moreau heet) en was gehuwd met Marie-Anne Pouliquen.
Villa des Arts is nog steeds een kunstencentrum: http://villadesarts.paris

- -

HET OEUVRE VAN PAUL de LASSENCE

Benieuwd of we ook wat werk van Paul de Lassence te zien krijgen? We geven Copilot de prompt: "Toon mij werken van Paul de Lassence". Onmiddellijk krijgen we een voorbeeld:

Place et portail de l'église de Pont-Croix

Schilderij van het karakteristieke kerkplein en het rijkelijk versierde gotische portaal van de kerk in Pont-Croix (Finistère, Bretagne, Frankrijk).

Stijl: Een olieverfopvatting met lichte, impressionistische invloeden, traditionele witte huizen en lokale figuren op straat.

Het schilderij werd verkocht op 09.07.2017 voor ca. 500 euro op een veiling in Brest.
https://www.invaluable.com/auction-lot/de-lassence-paul-1886-1962-place-et-portail-de-le-328-c-5c742ee871

Werken van Paul de Lassence worden op veilingen aangeboden voor prijzen tussen € 100 en € 2.000.

Dit is nog eentje:

De Grote Markt van Brussel

Deze ets toont de historische, barokke gildehuizen aan de iconische Grote Markt van Brussel. Centraal op de ets is onder andere het bekende Huis van de Hertogen van Brabant of de omliggende monumentale gevels met hun kenmerkende ornamenten en beelden te herkennen.

Stijl: De Lassence kon de architectuur vangen met fijne lijnen en krachtig licht-donkercontrast (clair-obscur).

Het werk werd verkocht op 08.05.2014 voor ca. 100 euro op een veiling in Australië.
https://www.invaluable.com/auction-lot/paul-de-lassence-1886-1962-parisien-scene-60-x-74-614-c-2164b44333

Om af te ronden nog een artikel uit de krant Paris-midi van 21/03/1914:

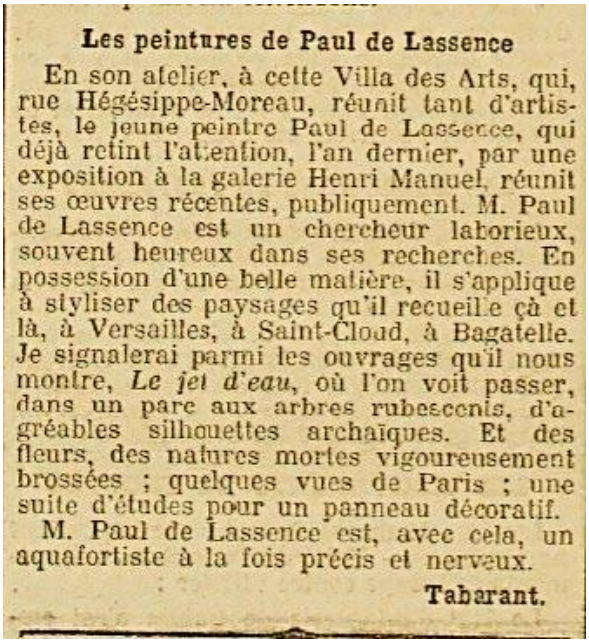

Les peintures de Paul de Lassence

En son atelier, à cette Villa des Arts, qui, rue Hégésippe-Moreau, réunit tant d'artistes, le jeune peintre Paul de Lassence, qui déjà retint l'attention, l'an dernier, par une exposition à la galerie Henri Manuel, réunit ses œuvres récentes, publiquement. M. Paul de Lassence est un chercheur laborieux, souvent heureux dans ses recherches. En possession d'une belle matière, il s'applique à styliser des paysages qu'il recueille çà et là, à Versailles, à Saint-Cloud, à Bagatelle. Je signalerai parmi les ouvrages qu'il nous montre, *Le jet d'eau*, où l'on voit passer, dans un parc aux arbres rubescents, d'agréables silhouettes archaïques. Et des fleurs, des natures mortes vigoureusement brossées ; quelques vues de Paris ; une suite d'études pour un panneau décoratif.

M. Paul de Lassence est, avec cela, un aquafortiste à la fois précis et nerveux.

Tabarant.

De schilderijen van Paul de Lassence

In zijn atelier in de Villa des Arts, in de Rue Hégésippe-Moreau, waar zoveel kunstenaars samenkomen, toont de jonge schilder Paul de Lassence, die vorig jaar al de aandacht trok met een tentoonstelling in de galerie Henri Manuel, waar hij zijn recente werken toonde aan het publiek. De heer Paul de Lassence is een hardwerkende onderzoeker, die vaak succesvol is in zijn zoektochten. Uitgerust met prachtig materiaal legt hij zich toe op het stileren van landschappen die hij hier en daar vastlegt, in Versailles, Saint-Cloud en Bagatelle. Onder de werken die hij ons toont, noem ik in het bijzonder "Le jet d'eau" (De Waterstraal), waarin men, in een park met roodkleurende bomen, aangename archaïsche silhouetten voorbij ziet komen. Daarnaast zijn er bloemen, krachtig geschilderde stillevens, enkele stadsgezichten van Parijs en een reeks studies voor een decoratief paneel. De heer Paul de Lassence is bovendien een etser (aquafortist) die tegelijkertijd nauwkeurig en vurig is

Tabarant (criticus)